

N:o 118.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 31 maj 1901.
— — — — Andra Kammaren den 31 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, med anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse åt Tuolluvara grufaktiebolag af kronan tillhörig mark i Norrbottens län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 89.)

Till Konungen.

Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 30 mars 1901 har Eders Kongl. Maj:t i en till Riksdagen samma dag aflåten proposition (n:o 72) föreslagit Riksdagen medgifva

att af den vid afvittringen i Juckasjärvi socken till kronopark afsatta mark finge till Tuolluvara grufaktiebolag på arrende under en tid af femtio år upplåtas ett i en af bolaget gjord ansökning af den 30 oktober 1900 angifvet samt å en vid ansökningen fogad kopia af en utaf vice kommissionslandtmätaren B. A. Wikberg år 1900 upprättad karta med blå gränslinier utmärkt och med litt. A betecknad område, innefattande en areal af 46,66 hektar, dock med undantag af sådana delar af området, hvilka till äfventyrs redan blifvit af kronan i vederbörlig ordning upplåtna till andra, samt under följande villkor:

att bolaget skulle för ifrågavarande mark årligen senast den 14 mars erlägga arrende till belopp, som Eders Kongl. Maj:t på gemensamt förslag af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län, öfverjägmästaren i Norrbottens distrikt och bergmästaren i norra bergmästaredistriktet bestämde för en tid af tio år i sänder;

att hus och byggnader, som vid den tid, då bolagets arrenderätt inträdde, funnes vara utan särskild från kronans sida gjord upplåtelse på området uppförda af andra än bolaget, under arrendetiden finge af egaren bibehållas tillika med nödigt tomtutrymme, hvilket senare, i händelse af tvist, skulle bestämmas af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, mot det att egarne till bolaget erlade årlig afgäld, motsvarande den del af den bolaget åliggande arrendeskillning, som å tomten belöpte efter förhållandet mellan dennas areal samt hela det till bolaget upplåtna områdets ytinnehåll, dock med skyldighet för innehafvare af dylik lägenhet att afträda densamma, derest sådant kunde finnas erforderligt vare sig med hänsyn till bolagets behof af utrymme för sin rörelse, af helsovårdshänsyn eller för åstadkommande af ordnad byggnadsverksamhet; skolande egare af sådan lägenhet jemväl vara skyldig att afträda densamma i det fall, att å lägenheten inhystes personer, hvilka förde ett sådant lefnadssätt, att fara deraf uppstode för allmän ordning och sedlighet;

att i sistberörda fall lägenhetens egare skulle vara skyldig afträda densamma utan lösen, dock med rätt att inom viss, af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande bestämd tid bortföra af honom derå uppförda byggnader, hvaremot i öfriga fall lösen för byggnadernas värde skulle af bolaget erläggas samt, vid brist af åsämjande, bestämmas af gode män; skolande det tillkomma Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande att, i händelse af tvist, afgöra fråga om skyldighet att afträda lägenhet i fall, som i denna och nästföregående punkt omförmäldes;

att hvad i 3 § 1 mom. af gällande grufvestadga funnes föreskrifvet icke skulle ega tillämpning å hus, tomtplats eller trädgård, som befunnas å det till bolaget upplåtna område, derest icke Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i särskildt fall funne sådana omständigheter föreligga, att inmutning icke finge ske närmare någon viss på området befintlig byggnad, tomtplats eller trädgård, än hvad omförmälda § i grufvestadgan angåfve;

att, om bolaget nedlade grufvörelsen eller bedrefve densamma i väsentligen minskad omfattning, det skulle ankomma på Eders Kongl. Maj:t att förklara bolagets arrenderätt upphäfd, antingen helt och hållet eller till någon del af området, hvarjemte, för den händelse grufdrift af annan än

bolaget komme att idkas inom området och för sådan af annan idkad grufdrift utrymme utöfver sedvanliga utmål visade sig behöfligt, Eders Kongl. Maj:t skulle ega bestämma, att bolaget skulle afstå hvad som för ändamålet kunde anses erforderligt och skäligt; och skulle i fall, som i denna punkt afsåges, proportionerlig minskning af bolagets arrendeafgift ega rum;

att bolaget skulle vara skyldigt att, utan särskild ersättning, af området afstå hvad som enligt Eders Kongl. Maj:ts bepröfvande kunde finnas erforderligt för anläggning af allmän väg eller till utrymme för jernväg eller till för dess drift erforderliga anläggningar och anordningar;

att, om af anledning, som förut ej blifvit nämnd, det nu eller framdeles skulle visa sig angeläget, att någon sådan del af området, som för bolaget icke vore oundgängligen behöflig, från bolagets arrenderätt undantoges, bolaget skulle vara skyldigt underkasta sig Eders Kongl. Maj:ts bestämmande härutinnan;

att bolaget skulle öfvervaka, att åverkan icke skedde å den växande skogen inom området, samt i sin mån söka att till laga ansvar befordra dem, som till dylik åverkan gjorde sig skyldiga;

att bolaget på grund af nu ifrågavarande arrende icke skulle ega annan rätt till skogen å området, än att bolaget finge dels, efter anvisning af vederbörande skogstjensteman och derest från skogsvårdens synpunkt hinder icke mötte, erhålla nödigt byggnadstimmer till pris, som af domänstyrelsen bestämdes, dels ock afrödja skog, som funnes å tomtplats, mot ersättning, som domänstyrelsen likaledes bestämde;

att bolaget skulle tillhandahålla Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande erforderliga medel för aflönande af den polisstyrka, som till ordningens vidmagthållande inom nu ifrågavarande och närmast derintill belägna område af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande förordnades;

att den enligt gällande grufvestadga jordegare tillhörande rätt beträffande fyndigheters tillgodogörande icke på grund af nu ifrågavarande arrende finge tillkomma bolaget; samt

att bolagets arrenderätt icke finge af bolaget å annan öfverlätas, med mindre Eders Kongl. Maj:t sådant medgäfve.

Emot ifrågavarande framställning, som i hufvudsak fullkomligt öfverensstämmer med Eders Kongl. Maj:ts till 1899 och 1900 årens Riksdagar framställda, af Riksdagen bifallna förslag angående upplåtande af mark dels till aktiebolaget Gellivare Malmfält och dels till bergverksaktiebolaget Freja, har Riksdagen icke haft något att erinra. En olikhet finnes visserligen deruti, att vid frågan om upplåtelse af mark till Gellivare Malmfält sam-

tidigt förelåg förslag till upplåtande af mark till bebyggande af enskilde och att vid behandling af ärendet angående upplåtande af mark till Freja upplystes, att annat närgränsande, välbeläget område vore under utläggande till stadsplan, under det att af föreliggande proposition icke framgår, huruvida vid fråga om marks upplåtande till Tuolluvara grufaktiebolag tillräcklig hänsyn tagits till behovet af marks afsättande för bebyggande af enskilde. Men då, enligt hvad Riksdagen inhemtat, Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län på ansökan af bemälda grufaktiebolag förordnat behörig person att uppgöra och till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande inkomma med förslag till plan till reglering af för bebyggande lämpligt område å kronomark vid Tuolluvara jernmalmfält, och denna angelägenhets ordnande följakligen kan inom den närmaste tiden emotses, har Riksdagen icke ansett nu angifna omständighet böra inverka på förevarande frågas behandling och afgörande.

Eders Kongl. Maj:ts omförmälda proposition har alltså vunnit Riksdagens bifall.

Stockholm den 31 maj 1901.

Med undersätlig vördnad.
